

CENSORKORPSET FOR ERHVERVSØKONOMI

ÅRSBERETNING2017

Indhold

1. Indledning	3
2. Formandskabet for Censorkorpset for de erhvervsøkonomiske universitetsuddannelser	3
3. Censorkorpset sammensætning.....	3
Censorkorpsets udvikling	3
Allokering af censuropgaver.....	5
4. Årets arbejde i Censorformandskabet	6
Formandskabsmøder	6
Tværgående censur 2017.....	6
Høringer.....	8
Kontakt- og censormøder.....	8
Eksaminatorrapporter	9
5. Censorernes arbejde	9
Censorrapportering	9
6. Grundlaget for eksamen	11
Fagligt niveau	11
Prøveformerne	11
Informationen fra uddannelsesinstitutionerne.....	11
7. Klager og ankesager	12
8. STÅ-produktion, erhvervsøkonomiske bachelor-, master- og kandidatuddannelser	13

ÅRSBERETNING 2017

Censorkorpset for De Erhvervsøkonomiske Universitetsuddannelser

Beretningen dækker perioden 1.8.2016-31.7.2017

1. Indledning

De erhvervsøkonomiske bachelor-, master- og kandidatuddannelser udbydes på følgende universiteter: CBS – Copenhagen Business School, Aarhus Universitet – School of Business and Social Sciences (AU-BSS), Roskilde Universitet (RUC), Syddansk Universitet (SDU) samt Aalborg Universitet (AAU).

Censorkorpset for Erhvervsøkonomi arbejder naturligt meget tæt sammen med Censorkorpset for HD-uddannelserne, da den overvejende del af HD-censorerne er beskikket i begge korps. De to korps har endvidere fælles sekretariatsbetjening, ligesom formandskabsmøder kan afholdes i fællesskab.

2. Formandskabet for Censorkorpset for de erhvervsøkonomiske universitetsuddannelser

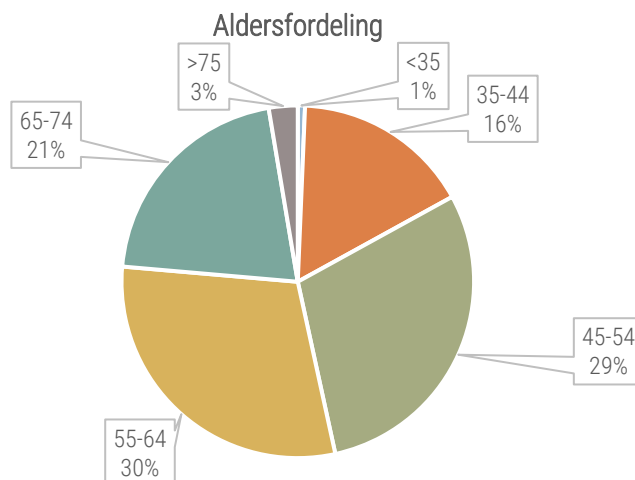
Formandskabet består i beretningsperioden af:

Censorformand	René la Cour Sell <i>Direktør, cand.scient.soc., HA</i>
Censornæstformand/kontaktcensor Aalborg Universitet, AAU	Poul Due <i>Direktør, cand.oecon.</i>
Censornæstformand/kontaktcensor Aarhus Universitet, AU-BSS	Annette Bang Andersen <i>Planlægningschef, cand.merc. og E*MBA</i>
Censornæstformand/kontaktcensor Copenhagen Business School, CBS	Peter Carøe <i>Direktør, cand.merc.</i>
Censornæstformand/kontaktcensor Roskilde Universitet, RUC	Maria From <i>Direktør, cand.scient.soc., HA</i>
Censornæstformand/kontaktcensor Syddansk Universitet, SDU	Povl Tiedemann <i>cand.merc.</i>

3. Censorkorpset sammensætning

Censorkorpsets udvikling

Aldersprofilen for censorkorpset holder sig i store træk til samme fordeling som ved samme tid sidste år, jf. Figur 1, dog med en svag opadgående forskydning. Andelen af censorer under 65 år 76 %, hvor grupperne 45-54 år og 55-64 år er nogenlunde lige store.

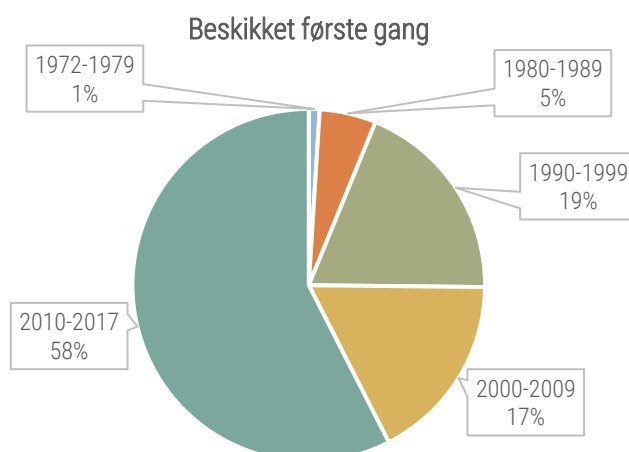

Figur 1. Aldersfordeling i censorkorpset

Andelen af kvinder i EØ-censorkorpset er igen løftet en smule til 22 % mod 21 % året før. Der vil fortsat blive arbejdet på – forventet i samarbejde med universiteterne – at sikre en større andel af kvinder i censorkorpset. De primære kriterier for beskikkelse til censorkorpset vil dog fortsat være faglige kvalifikationer og relevant erhvervs erfaring.

Som forberedelse på det forventede øgede eksamenstryk som følge af fremdriftsreformen, er der fortsat efterbeskikkelse censorer. Der har således siden hovedbeskikkelsen i foråret 2014 været en bruttotilvækst på 234 censorer i censorkorpset.

Dette kan også ses på fordelingen af censorerne efter beskikkelsesår (se Figur 2), hvor langt den overvejende del af censorkorpset er beskikkelse efter 2010, mens andelen af censorer beskikkelse før 2000 er 25 %.

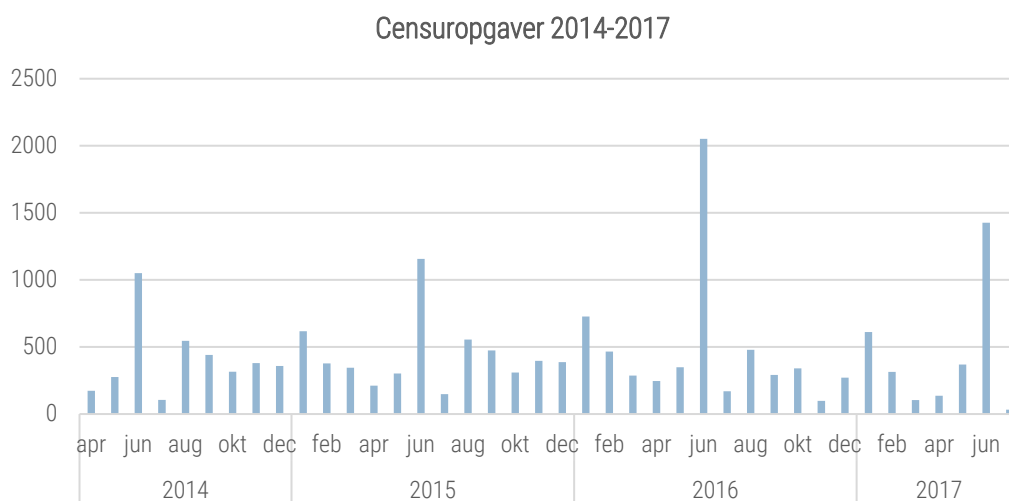

Figur 2. Censorenes fordeling efter det år, de er beskikkelse første gang

Allokering af censuropgaver

Der er i beretningsperioden afviklet i alt 4.477 censuropgaver. Fremdriftsreformen er fortsat en faktor i bemanningen af censuropgaverne med en høj andel af opgaverne placeret i maj-juni måneder. Jf. Figur 3 er antallet af prøver i juni 2017 faldet i forhold til juni 2016, hvor en høj andel af studerende, der var bagud for studieplanen, blev eksamineret. I 2017 er antallet af censuropgaver ved sommereksamen fortsat højere end i samme perioder i 2014 og 2015 med knap 30 % flere censuropgaver end gennemsnittet i 2014-2015.

Det højere antal censuropgaver i maj-juni skyldes, at særligt kandidatforsvar tidligere var mere jævnt fordelt over hele året, men pga. fremdriftsreformen er afviklingen af også kandidatspecialer koncentreret hovedsageligt i juni måned.

Figur 3. Antal censuropgaver pr. måned 1.4.2014-31.7.2017

Faldet i 2017 i forhold til 2016 skyldes delvist også, at universiteterne er blevet bedre til at planlægge censuropgaverne, så der i forplanlægningen bedst muligt tages højde for at der fortsat er studerende, der ikke afleverer som planlagt.

Således var 67 % af censuropgaverne i 2015-16 vedr. ordinære, mundtlige eksaminer planlagt for 1-2 studerende – hvilket for hovedparten dækker over eksamination af en enkel kandidatafhandling – mens andelen i 2016-17 er faldet til 46 %. Dette betyder, dels at universiteternes transportudgifter til censorerne begrænses, dels at censorkorpsets kapacitet kan udnyttes mere optimalt.

Den store koncentration af censuropgaver i hovedsageligt juni måned som følge af fremdriftsreformen, nødvendiggør tidlig planlægning. Da dette indebærer en vis sandsynlighed for aflysninger fra de studerende – særligt i forbindelse med kandidatforsvar – er det en fordel af samle flere fagligt sammenhængende kandidatforsvar i hver censuropgave. Således kan der i planlægningen regnes med en lille overkapacitet, da censuropgaven i de fleste tilfælde vil blive gennemført med færre studerende/grupper end oprindeligt planlagt.

4. Årets arbejde i Censorformandskabet

Formandskabsmøder

Der er i alt afholdt tre formandskabsmøder i censorformandskabet, og to af møderne er afholdt som fællesmøder med formandskabet for HD-censorkorpset.

- 31.8.2016 – fællesmøde med HD-formandskabet
- 23.11.2016 – fællesmøde med HD-formandskabet og separat møde for EØ-formandskabet
- 3.3.2017 – fællesmøde med HD-formandskabet og separat møde for EØ-formandskabet
- 24.5.2017 – separat møde for EØ-formandskabet

Følgende emner er bl.a. behandlet på møderne:

- Universiteternes regler for håndtering af plagiering
- Fjerneksamen og universiteternes regelsæt angående dette
- Fremdriftsreformen og 125-timersreglen. Nogle censorer påtager sig et stort arbejde for at kunne bemane alle censuropgaver
- Ny model for tværgående censur.
 - Stikprøvebaseret med fokus på overordnede temaer
 - Der udpeges et hold af censorer på baggrund af ansøgning om at deltage
 - Baseres på almindelige allokeringer suppleret med assistance fra sekretariatet, hvor det skønnes nødvendigt
- Censorudvalgets anbefalinger vedr. fremtidssikring af censorinstitutionen
- Rekruttering af nye censorer
- Proces for beskikkelse for kommende beskikkelsesperiode, herunder kriterier for genbeskikkelse med iagttagelse af eksamensbekendtgørelsen krav om udskiftning af en fjerdedel af censorerne ved nybeskikkelse
- Procedure for valg til formandskabet
- Funktionsbeskrivelse for formandskabet
- Governance og compliance i formandskabets arbejde gennem selvevaluering
- Eksaminatorrapporterne som et kvalitetssikringsredskab
- Introduktion til censorarbejdet for alle censorer, ikke blot nybeskikkede
- Kommunikation i censorkorpset
- Online-forum for censorerne
- Aftale om sekretariatets drift af allokering for Censorkorpset for Statskundskab

Tværgående censur 2017

I 2017 valgte censorformandskabet, på baggrund af erfaringerne fra 2016, at finde de tværgående censorer via et 'stillingsopslag'. For at deltage i den tværgående censur skulle man opfylde følgende krav:

- Have været censor i mere end fire år, men mindre end tyve år
- Være aftagercensur, dvs. have hovedbeskæftigelse uden for universiteterne
- Have et fortroligt og godt forhold til *God censor*

- Kunne deltage i både et formøde samt et eftermøde

Censorformandskabet havde til årets tværgående censur besluttet at se nærmere på:

1. Fjerneksamen,
2. Anvendelsen af målbeskrivelser,
3. Snyd og plagiering,
4. Andet

Censorformandskabet havde udarbejdet et skema for den tværgående censur (se Figur 4, side 8). Resultaterne af årets tværgående censur gav anledning til en drøftelse med universiteterne om at de administrative problemer, man kunne konstatere hos eksaminationsadministratorerne i 2016 som følge af fremdriftsreformen, klart var blevet mindre, om end der på enkelte universiteter fortsat var plads til forbedring.

Vedrørende fjerneksamen kunne det konstateres, at reglerne forvaltes uens på universiteterne, og at underviserne ikke kender de gældende regler. Hvor må fjerneksamen foregå? Skal der være opsyn? Er der styr på teknik? – osv. Drøftelserne med universiteterne resulterede i en indskærpelse af, at de må få klarlagt reglerne og få dem kommunikeret til eksaminatorerne. Fjerneksamen kan være en god og nødvendig løsning. Men det er censorformandskabets indstilling, at universiteterne må have helt anderledes styr på regler og teknik, så man kan sikre ordentlige eksamenssituationer, ligesom der bør foreligge vægtige grunde til at afholde fjerneksamen frem for personligt fremmøde.

Vedrørende målbeskrivelser kunne vi igen i år konstatere, at der findes målbeskrivelser til alle eksaminer i den tværgående censur, at målbeskrivelserne overordnet set er brugbare og forståelige. Til gengæld var det beskæmmende, at underviserne i under 30 % af eksaminerne tog udgangspunkt i målbeskrivelse til votering og tilbagemelding til de studerende. Tilsvarende var det også under 30 % af eksaminerne, hvor underviserne tog udgangspunkt i karakterbekendtgørelsens ord i tilbagemeldingen til de studerende. Dette forhold, som censorformandskabet finder meget kritisabelt, blev efterfølgende drøftet med alle universiteter.

Fjerneksamen	Er reglerne for fjerneksamen fremsendt? Alternativt, er reglerne for fjerneksamen til stede? Er teknikken sat op og klar til tiden? Spørg evt andre eksaminatorer ved alm eksaminer om de kender reglerne for fjerneksamen?	
Målbeskrivelse	Er målbeskrivelse gjort tilgængelig for censor? Tager vejleder udgangspunkt i målbeskrivelse ved forvotering? Tager eksaminator udgangspunkt i målbeskrivelse ved eftervotering? Tager eksaminator udgangspunkt i målbeskrivelse ved tilbagemelding til den studerende?	

	Tager vejleder under ovenstående udgangspunkt i karakterbekendtgørelse? Er målbeskrivelsen forståelig? Er målbeskrivelsen passende for pågældende eksamen?	
Snyd og plagiering	Find en opgave du føler burde tjekkes for snyd og plagiering. Tak kontakt til eksaminator og bed om kontrol. Beskriv hvad der sker?	
Andet	Noter andet du føler vi kan tage med i dialogen med universiteterne om kvalitet	

Figur 4

Eksaminatorerne ved den tværgående censur havde alle styr på håndtering af snyd og plagiering. Vi kan fortsat konstatere, at der findes forskellige værktøjer på tværs af institutionerne.

Det sidste forhold, som årets tværgående censur gav indblik i, var en konstatering af at eksamenslokaler og vilkår for eksaminer bliver ringere for hvert år. Der er rodet, manglende plads, støj, ringe vilkår for ventelokaler for studerende og forældre. Grønne duge bliver mere og mere sjældne ligesom forplejning og vand til bedømmerne og festligholdelse af de studerendes eksamen er under al kritik. Punktet gav anledning til en opfordring til alle universiteter om at få set på oprydning, valg af lokaler og rammer for særligt de afsluttende eksaminer.

Høringer

Der er afgivet hørings svar i forbindelse med censorudvalgets anbefalinger til et fremtids sikret censorsystem.

Kontakt- og censormøder

Der er afholdt gode møder i en afslappet, professionel stemning med de respektive ledelser på universiteterne. Kontaktmøderne er afholdt som følger:

- AAU – 31.1.2017
- AU – 30.1.2017
- CBS – 7.12.2016
- RUC – 15.3.2017
- SDU – 26.10.2016 (erhvervsøkonomi) og 30.1.2017 (negot.-uddannelsen)

På møderne er bl.a. drøftet implementeringen af eksaminatorrapporterne, gruppeeksamen, fjerneksamen, punkter fra censorrapporterne, høring af formandskabet ved ændring af studieordninger, obligatorisk introduktionsmøde for nye censorer og compliance i formandskabet.

Der har været afholdt censormøder

- Aalborg, AAU – 31.1.2017
- Aarhus, Aarhus BSS – 30.1.2017

- København, CBS – 7.12.2016
- Odense, SDU – 26.10.2016

Eksaminatorrapporter

Eksaminatorrapporterne blev implementeret primo 2016. Der er arbejdet på at finde en model for opsamling af rapporterne, så der kan skabes et samlet billede af evalueringerne af den enkelte censor.

Svarprocenten er ikke så høj som for censorrapporterne, men dog relativt høj med indsendte rapporter for 60-70 % af censuropgaverne.

5. Censorernes arbejde

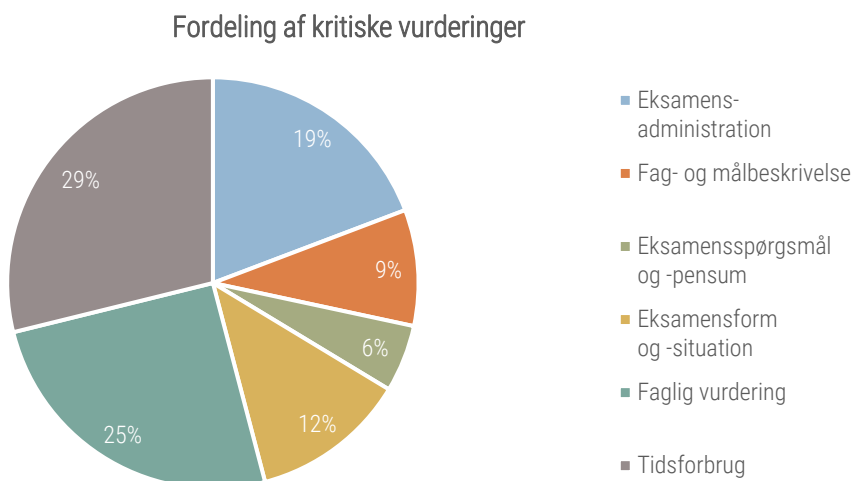
Censorrapportering

Som nævnt ovenfor er der afholdt i alt 4.477 censuropgaver. Der er afgivet censorrapport for 99,6 % af censuropgaverne. Der er i 6,6 % af rapporterne afgivet kritiske vurderinger på et eller flere af punkterne. I Tabel 1 vises, hvordan de kritiske vurderinger fordeler sig på de seks områder, der vurderes i censorrapporterne.

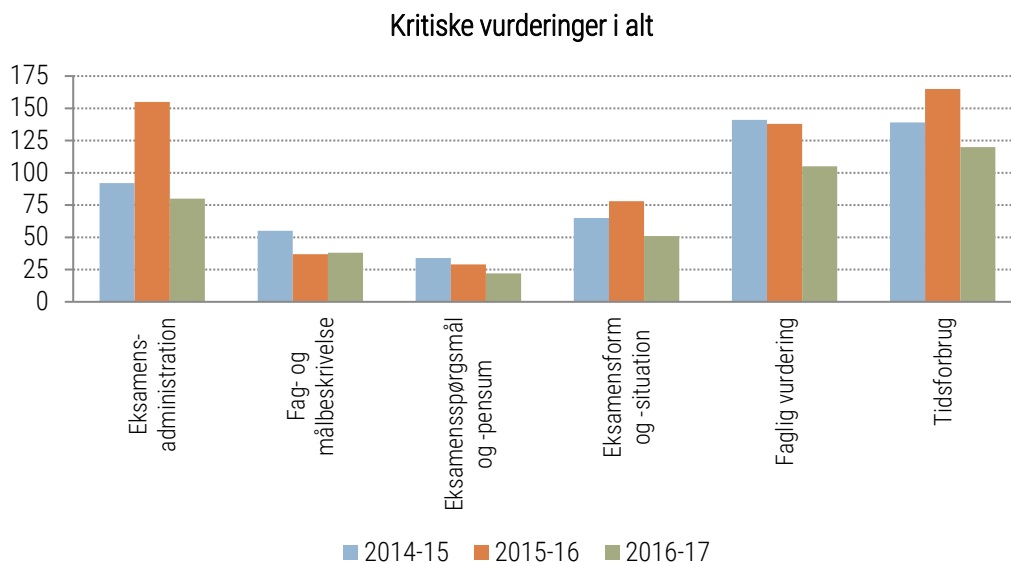
Eksamensadministration og information	Fag- og målbeskrivelse	Eksamensspørgsmål og -pensum	Eksamensform og -situation	Faglig vurdering	Reelt timeforbrug
80	38	22	51	105	120

Tabel 1. Kritiske vurderinger i censorrapporter fordelt på emneområder

Jf. Figur 5 falder hovedparten af de kritiske vurderinger inden for censorernes reelle tidsforbrug i forhold til de fastsatte normer for censuropgaverne. I ca. samme omfang er der kritik af de planlægningsmæssige forhold omkring censuropgaverne.

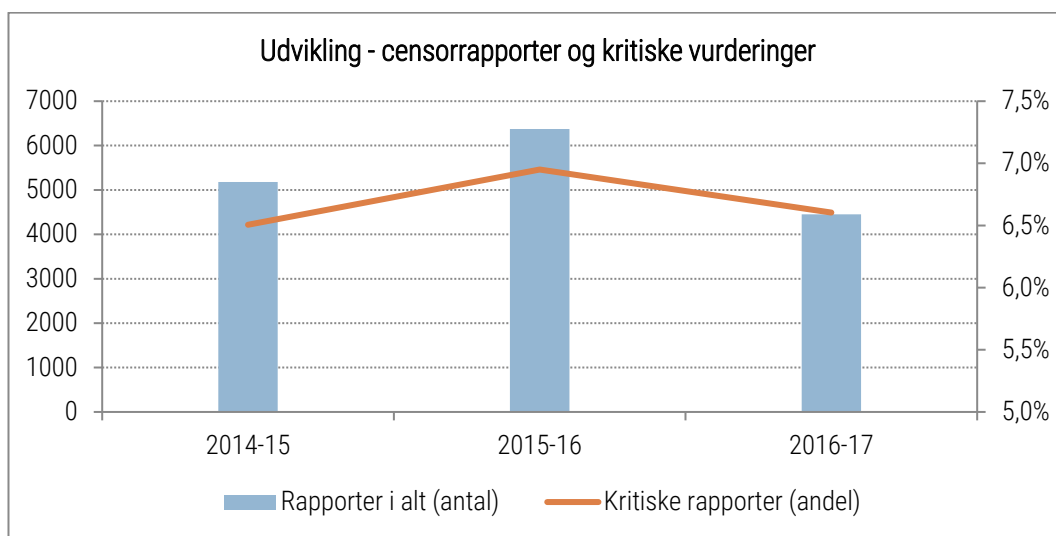
Figur 5. Fordeling på emner af kritiske vurderinger i censorrapporter

Figur 6. Sammenligning af kritiske vurderinger mellem 2014-15, 2015-16 og 2016-17

Andelen af kommentarer i forhold til antallet af censuropgaver er relativt stabilt. Det lavere antal kommentarer i 2016-17 skyldes derfor i høj grad det lavere antal censuropgaver, der som nævnt ovenfor skyldes en mere effektiv resurseudnyttelse i forhold til eksamensplanlægningen.

Det er samtidigt tydeligt, at det første år med fremdriftsreformen 2015-16 og efterslæbet af studerende, der var bagud for studieplanen, havde stor indflydelse på censorernes vurderinger – dog særligt eksamensplanlægningen og censorernes tidsforbrug – grundet det meget store pres i særligt juni måned. Med det lidt mindre pres og en bedre planlægning er andelen af kritiske rapporter faldet tilbage til samme niveau som 2014-15.

Figur 7. Andel af kritiske rapporter i forhold til det samlede antal rapporter i perioden

Generelt kan det med den relativt lave andel af kritiske rapporter konstateres, at der er overensstemmelse med mål og krav for uddannelsen, at der er overensstemmelse med gældende regler, samt at de studerende får en ensartet og retfærdig behandling samt pålidelig bedømmelse.

6. Grundlaget for eksamen

Fagligt niveau

Det faglige niveau opleves generelt at leve op til forventningen. I en mindre del af censorrapporterne er der kritisk vurdering af det faglige niveau, hvilket i ca. en tredjedel af tilfældene bemærkes ved syge-/omprøver. I en mindre del af tilfældene handler det om udenlandske studerende, der har svært ved at leve op til – og i enkelte tilfælde forstå – de akademiske krav på universitetsuddannelserne.

Samlet set er det faglige niveau dog vurderet generelt tilfredsstillende.

Prøveformerne

Prøveformerne som sådan giver generelt et godt grundlag for at vurdere de studerendes faglige niveau.

Det er dog med bekymring, at censorformandskabet kan konstatere, at der i stigende grad anvendes mundtlige eksaminationer på kun 20 min. pr. studerende. Censorformandskabet mener ikke, at det giver tilstrækkelig tid til at eksaminere den enkelte studerende – evt. på baggrund af et skriftligt produkt – sammen med forvotering, votering og tilbagemelding til den studerende.

Endvidere opleves det modsatte problem ved gruppeeksamen, hvor eksaminationstiden i nogle tilfælde blot forlænges lineært efter antallet af studerende, frem for at tilrettelægge eksaminationstiden omvendt proportionalt med antallet af studerende. Censorformandskabet vil i denne sammenhæng opfordre universiteterne til at fastlægge en maksimumgrænse for gruppeeksamen med et større antal studerende på 90-100 minutter i alt, selvom dette giver en lavere gennemsnitlig eksaminationstid for den enkelte studerende. Da disse eksaminer ofte er baseret på et enkelt skriftligt produkt, er der sjældent stof nok til en længere eksaminationstid, samtidig med at det er muligt at vurdere den enkelte studerende i gruppen.

Informationen fra uddannelsesinstitutionerne

Generelt opleves det, at censorerne informeres om målbeskrivelse og andre væsentlige forhold i forbindelse med censuropgaverne. Grundet det store pres af eksaminer og censuropgaver i særligt juni måned pga. fremdriftsreformen, kan det dog næppe undgås, at enkelte censorer oplever at få mangelfuld eller forkert information om fx eksamenslokale e.l. Baseret på censorrapporterne sker det dog kun i få, enkeltstående tilfælde.

Censornorm i forbindelse med bestilling af censor

Der er i allokeringssystemet indført en angivelse af censornormen for en given censur-opgave baseret på det omtrentlige gennemsnitlige antal minutter pr. studerende. Feltet er indført både af hensyn til censorerne, der kan vurdere, om de har mulighed for at påtage sig den forventede arbejdsmængde, og af hensyn til 125-timersreglen, hvis efterlevelse er afhængig af, at der anføres et nogenlunde retvisende timeforbrug i systemet.

Det har voldt en del problemer dels at formidle den korrekte anvendelse af feltet, dels at få universiteterne til at arbejde positivt med implementeringen af oplysningen. Formandskabet vil via censorsekretariatet arbejde videre på at tydeliggøre anvendelsen og sikre at universiteterne påtager sig opgaven med at sikre den bedst mulige angivelse af censornormen i forhold til censorerne og systemets mulighed for at understøtte 125-timersreglen.

Regler og retningslinjer for fjerneksamen

Censorformandskabet oplever, at der på universiteterne arbejdes samvittighedsfuldt med at få implementeret tydelige retningslinjer for afholdelse af fjerneksamen. Det opleves dog fortsat i få tilfælde, at reglerne for fjerneksamen ikke altid tydeligt er fulgt.

Formandskabet har fortsat fokus på, at der dels er udarbejdet klare og tydelige retningslinjer for fjerneksamen på den enkelte institution, dels at retningslinjerne i alle tilfælde efterleves, så der ikke kan opstå tvivl om pålideligheden i vurderingen af den studerende.

7. Klager og ankesager

Der er i beretningsperioden indgivet 519 klager¹ (her medregnes ikke klager, der er indgivet og efterfølgende trukket tilbage). 98 klager har fået medhold og 28 afgørelser er anket. 11 af ankerne har fået medhold og 17 er blevet afvist.

Antallet af klager er steget relativt meget i forhold til 2016, hvor der til gengæld var et større fald i forhold til 2015. Niveaue for klager i 2017 er lidt højere end i 2015, mens antallet af anker er på niveau med 2016, dog også her med en mindre, nominel stigning fra 24 til 28. Antallet af ankesager, der får medhold er det samme i 2016 og 2017.

Type	Medhold	Afvist	Afgørelse anket	I alt
Klager	98	393	28	519
Anker	11	17		28

Tabel 2. Klager og anker

Omfanget af klager og anker vurderes fortsat at være relativt beskedent i forhold til omfanget af eksaminationer, og censorformandskabet tager det derfor som udtryk for, at

¹ Klager og anker er opgjort for afgjorte klager og anker ved eksternt bedømte prøver i perioden 1.8.2015-31.7.2016.

der generelt afgives en ensartet og retfærdig bedømmelse, der med udgangspunkt i karakterbekendtgørelsen er relateret til fag- og målbeskrivelserne.

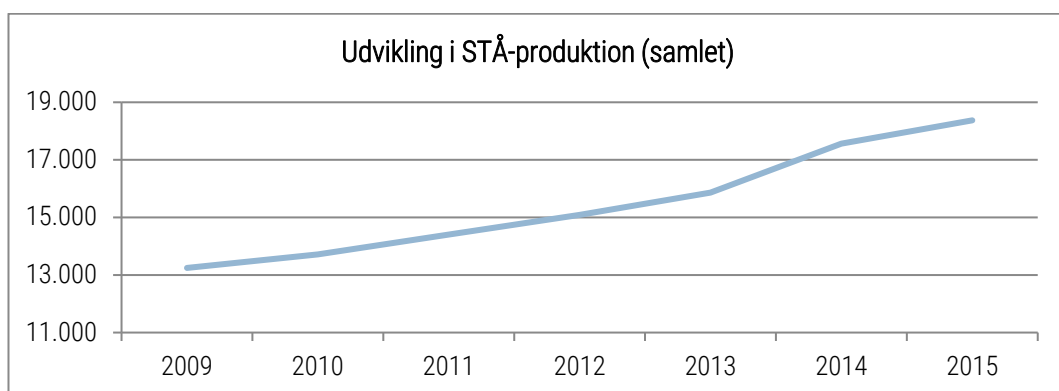
8. STÅ-produktion, erhvervsøkonomiske bachelor-, master- og kandidatuddannelser

Jf. Tabel 3 er censorformandskabets område fortsat i vækst. Der er således sket en stigning i STÅ-produktionen på 15,8 % i perioden 2013-2015, mens stigningen er på knap 40 % i perioden 2009-2015, jf. Figur 8.

Institution	2013	2014	2015	2013->2015
AAU	877,1	1.221,1	1.450,8	65,4 %
AU-BSS	3.175,0	3.613,6	3.613,3	13,8 %
CBS	8.878,4	9.202,0	9.543,6	7,5 %
RUC	206,6	292,3	240,9	16,6 %
SDU	2.722,9	3.232,6	3.524,3	29,4 %
Samlet	15.860,0	17.561,5	18.372,9	15,8 %

Tabel 3. Tallene er opgjort pr. 1.10. det pågældende år. AU-BSS er opgjort inkl. Herning-campus

Den relative stigning er fortsat størst på AAU med en vækst på ca. 65 % fra 2013-2015, mens den nominelle stigning er størst på CBS.

Figur 8. Udvikling i den samlede STÅ-produktion for de erhvervsøkonomiske bachelor-, master- og kandidatuddannelser 2009-2015